

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 18 października 1920 roku

w sprawie organizacji statystyki ruchu naturalnego ludności.

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 21 października 1919 r. o organizacji statystyki administracyjnej (Dz. Ust. № 85 poz 464) Rada Ministrów postanawia co następuje:

Art. 1. Urzędnicy stanu cywilnego na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej obowiązani są z faktów, zarejestrowanych przez nich w księgach stanu cywilnego, przedkładać co kwartał Głównemu Urzędowi Statystycznemu w Warszawie sprawozdania indywidualne według załączonych formularzy (załączniki: A, B, C, D i E) oraz udzielać mu wszelkich informacji i wyjaśnień, faktów tych dotyczących. Urzędnicy stanu cywilnego winni się w tej mierze stosować do instrukcji, wydawanych przez Główny Urząd Statystyczny.

Tylko w miastach, posiadających własne Biuro Statystyczne a umieszczonych; w wykazie, ustanawianym co roku przez Dyrektora Głównego Urzędu Statystycznego, urzędnicy stanu cywilnego przesyłają sprawozdania indywidualne do tych biur co tydzień, skąd po upływie kwartału będą one odsyłane do Głównego Urzędu Statystycznego.

Art. 2. Na mocy porozumienia Głównego Urzędu Statystycznego z magistratami większych miast mogą być przeznaczone dla danego miasta formularze, uzupełnione dodatkowymi pytaniami.

Powstającą w ten sposób nadwyżkę kosztów ponosi magistrat miasta.

Art. 3. Sprawozdanie indywidualne według powyżej wymienionych formularzy dotyczyć mają w b. dzielnicy rosyjskiej faktów ruchu naturalnego, zajestrowanych w księgach stanu cywilnego od dnia 1 stycznia 1920 r., w b. zaś dzielnicy austriackiej oraz b. dzielnicy pruskiej faktów, zarejestrowanych od dnia 1 października 1920 r.

Art. 4. Sprawozdania z faktów, zarejestrowanych w ciągu 1919 r. w b. dzielnicy rosyjskiej, mają być przesłane Głównemu Urzędowi Statystycznemu przez odnośnych urzędników stanu cywilnego w postaci wykazów liczbowych według załączonego wzoru i instrukcji (załącznik F); sprawozdania zaś z faktów, zarejestrowanych w ciągu pierwszych dziewięciu miesięcy roku 1920 w b. dzielnicy austriackiej i pruskiej, a sporządzone według wzorów i instrukcji, dawniej w tych dzielnicach obowiązujących, mają być przez urzędników stanu cywilnego dostarczone w b. dzielnicy austriackiej za pośrednictwem starostw, zaś w b. dzielnicy pruskiej—za pośrednictwem Ministerstwa b. Dzielnicy Pruskiej.

Art. 5. Formularze statystyczne będą drukowane w języku polskim, w poszczególnych zaś częściach Państwa Polskiego mogą być drukowane za zgodą Rady Ministrów w języku polskim oraz innym jeszcze języku. Wypełniane mogą być formularze statystyczne tylko w jednym z języków, uwzględnionych w danym formularzu.

Art. 6. W razie nieprzestrzegania lub wadliwego wypełniania przez urzędników stanu cywilnego obowiązków, wymienionych w artykułach powyższych niniejszego rozporządzenia, winni mogą być na wniosok Głównego Urzędu Statystycznego pociągnięci do odpowiedzialności, względnie mogą być do nich zastosowane inne środki w myśl następujących przepisów:

- a) w b. dzielnicy pruskiej w myśl § 11 ust. Rzeszy Niemieckiej (Dz. Ust. Rzeszy str. 23) o stwierdzaniu stanu cywilnego i o ślubach z dn. 6 lutego 1875 r., przyczem przez władzę nadzorczą należy rozumieć w pierwszej instancji starostwo, w drugiej i ostatniej—Urząd Wojewódzki;
- b) w b. dzielnicach austriackiej i rosyjskiej w myśl art. 5 ustawy o organizacji statystyki administracyjnej z dnia 21 października 1919 r. (Dz. Ust. № 85 poz. 464), przyczem wymierzanie grzywny należy w pierwszej instancji do starostwa, w drugiej i ostatniej—do Urzędu administracyjnego drugiej instancji. Grzywny nie mogą przewyższać kwoty 600 mk., wzgl. w razie powtórnego wykroczenia kary podwójnej.

Art. 7. Za każdą kartę statystyczną, wypełnioną prawidłowo według załączonych wzorów (załączniki: A, B, C, D i E), urzędnik stanu cywilnego otrzymuje 5 fen. tytułem zwrotu wydatków na materiały piśmienne, przyczem kart statystycznych dostarcza Główny Urząd Statystyczny. Suma należna będzie po upływie każdego roku przekazywana urzędnikom stanu cywilnego przez Główny Urząd Statystyczny. Opłaty pocztowe związane z korespondencją urzędników stanu cywilnego z Głównym Urzędem Statystycznym pokrywane będą z budżetu tegoż Urzędu.

Art. 8. Główny Urząd Statystyczny ma prawo używania do pomocy i pośrednictwa w stosunkach z urzędami stanu cywilnego władz politycznych w pierwszej instancji i może zwracać się do nich bezpośrednio.

Art. 9. Znosi się obowiązujące dotychczas w b. dzielnicy pruskiej postanowienie, zawarte w drugim zdaniu § 23 ust. Rzeszy Niemieckiej o stwierdzaniu stanu cywilnego i o ślubach z dnia 6 lutego 1875 roku (Dz. Ust. Rzeszy str. 23), co do zapisywania dzieci, martwo urodzonych,

tylko do księgi zgonów. Dzieci te zapisywane być mają na całym obszarze Rzeczypospolitej tylko do księgi urodzeń z adnotacją, że są urodzone martwe.

Art. 10. Wykonanie tego rozporządzenia należy do Dyrektora Głównego Urzędu Statystycznego.

Art. 11. Z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia tracą moc obowiązującą wszelkie sprzeczne z niem przepisy dotychczasowe.

Art. 12. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje z dniem ogłoszenia na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Prezydent Ministrów:

Witos

Załączniki:

KARTA MAŁŻEŃSTWA.

Rok 192..... Kwartal.....

A.

Urząd stanu cywilnego wzn. w
gminy..... powiatu.....

- № aktu w księdze małżeństw.....
1. Data małżeństwa: dzień..... miesiąc..... rok.....
 2. Imię i nazwisko: { m.....
k.....
 3. Data urodzenia: { m. dzień..... miesiąc..... rok.....
k. " " " " " "
 4. Wyznanie: { m.....
k.....
 5. Stan cywilny: { m: kawaler*), wdowiec*), rozwiedziony*)
k: panna*), wdowa*), rozwiedziona*)
 6. a) Zawód mężczyzny.....
Jego stanowisko w zawodzie.....
b) Zawód kobiety.....
Jej stanowisko w zawodzie.....
 7. Miejsce zamieszkania przed zawarciem małżeństwa { m.....
(gmina, powiat): { k.....
 8. Czy nowożeńcy podpisali własn. akt małżeństwa { m. tak *) nie *)
k. tak *) nie *)
 9. Uwagi.....

Podpis urzędnika stanu cywilnego

*) Wyrazy odpowiednio należy podkreślić.

Rok 192 Kwartal.....
KARTA URODZENIA.

Urząd stanu cywilnego wyzn. w
 gminy..... powiatu.....

- № aktu w księdze urodzeń
1. Imię i nazwisko dziecka
 2. Płeć: męska*), żeńska*).
 3. Data urodzenia: dzień..... miesiąc..... rok.....
 4. Miejsce urodzenia (gmina, powiat).....
 5. Czy urodzone jedno*); czy też z dwojaków*), trojaków*) i t. d. (patrz № księgi urodzeń).....
 6. Żywe*), martwe*).
 7. Ślubne*), nieslubne*).
 8. Wyznanie: ojca..... matki.....
 9. Wyznanie: ojca..... matki.....
 10. Data urodzenia, { ojca.....
 względnie wiek } matki.....
 11. a) Zawód {
 - b) Stanowisko {
 - w zawodzie {
 12. Data zawarcia małżeństwa (wzgl. ile lat po ślubie).....
 13. Czy przy pogotiu był lekarz obecny lub akuszerka egzaminowana?.....
 14. Które dziecko z tego małżeństwa?.....
 15. Które dziecko wogóle u matki?.....
 16. Uwagi.....

Podpis urzędnika stanu cywilnego

*) Wyrazy odpowiednio należy podkreślić

Rok 192 Kwartal.....

KARTA ZGONU DZIECKA DO LAT 6-ciu.

Urząd stanu cywilnego wyzn. w
 gminy..... powiatu.....

- № aktu w księdze zgonów
1. Imię i nazwisko
 2. Płeć: męska*), żeńska*).
 3. Data zgonu: dzień..... miesiąc..... rok.....
 4. Czy było karmione: mlekiem matki*), mamki*), czy sztucznie*).
 5. Miejsce zgonu (gmina, powiat) 1).....
 Czy u rodziców w domu*), czy na wychowaniu u mamki*.)
 czy w domu wychowawczym*).
 - W miastach — położenie mieszkania zgonu: suteryny*), parter*), piętro*), poddasze*).
 6. Data urodzenia, względnie wiek.....
 7. Ślubne*), nieslubne*).
 8. Wyznanie
 9. Wiek { ojca.....
 } matki.....
 10. a) Zawód {
 - b) Stanowisko {
 - w zawodzie {
 11. Które dziecko u matki.....
 Czy z bliźniąt*), trojaków*) i t. p.
 12. Przyczyna zgonu.....
 czy stwierdzona przez lekarza: tak*), nie*).
 13. Ile dzieci u matki zmarło przed ukończeniem 6 lat.....
 14. Uwagi.....

Podpis urzędnika stanu cywilnego

1) Jeżeli zmarło w szpitalu lub w innym zakładzie leczniczym, należy podać zamiast miejsca zgonu, miejsce ostatniego zamieszkania.

*) Wyrazy odpowiednio należy podkreślić.

C.

Rok 192..... Kwartal.....

KARTA ZGONU OSÓB POWYŻEJ LAT 6-let.**D.**Urząd Stanu cywilnego wyzn. w
gminy..... powiatu

Na aktu w księdze zgonów

1. Imię i nazwisko
2. Płeć: męska *), żeńska *),
3. Data zgonu: dzień..... miesiąc..... rok.....
4. Miejsce zgonu: (gmina, powiat) 1).....
5. Data urodzenia, względnie wiek.....
6. Stan cywilny { kawaler*), żonaty*), wdowiec*), rozwiedziony*),
panna*), zamężna*), wdowa*), rozwiedziona*),
- Jeżeli żonaty lub zamężna, to—czas trwania małżeństwa, lat.....
7. Wyznanie
8. a) Zawód
- b) Stanowisko w zawodzie
- (Przy zmarłym w wieku od lat 6 do 15 zawód, wzgl. stanowisko w zawodzie nie zmarłego, lecz tej osoby, która go utrzymywała).
9. Przyczyna zgonu
- Czy stwierdzona przez lekarza: tak *), nie *),
10. Uwagi

Podpis urzędnika stanu-cywilnego

1) Jeśli zmarł w szpitalu lub w innym zakładzie leczniczym, należy podać zamiast miejsca zgonu, miejsce ostatniego zamieszkania.

*) Wyrazy odpowiednio należy podkreślić.

Rok 192..... Kwartal.....

KARTA UPRAWNIENIA DZIECKA.**E.**Urząd stanu cywilnego wyzn. w
gminy..... powiatu

Na aktu urodzenia, na którego marginesie zaznaczone jest upraw-

nienie dziecka

1. Data wpisania uprawnienia do księgi urodzeń: dzień..... mies..... rok.....
2. Imię i nazwisko dziecka uprawnionego
3. Płeć: męska *), żeńska *),
4. Data urodzenia dziecka: dzień..... mies..... rok.....
5. Miejsce urodzenia dziecka (gmina, powiat)
6. Na jakiej zasadzie uprawnienie zostało dokonane (czy na zasadzie późniejszego małżeństwa rodziców dziecka, czy też na innej zasadzie).
7. Data małżeństwa rodziców: dzień..... mies..... rok..... (tylko w przypadku uprawnienia przez późniejsze małżeństwo)
8. Wyznanie: { ojca.....
matki.....
9. a) Zawód ojca.....
(w chwili wpisania uprawnienia do księgi urodzeń)
Jego stanowisko w zawodzie
- b) Zawód matki.....
(w chwili urodzenia dziecka)
Jej stanowisko w zawodzie
10. Uwagi

Podpis urzędnika stanu cywilnego

*) Wyrazy odpowiednio należy podkreślić.

F.

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
o małżeństwach, urodzeniach i zgonach w r. 1919.

w Warszawie
 w gminy powiatu

Al. Jerozolimskie 80—80a.

INFORMACJE

№ porządkowy	Nazwa miast i gmin wiejskich, wchodzących całościowo lub częściowo w zakres parafji	Ilość ogólna małżeństw	Z tego małżeństw		Ilość ogólna żywo narodzonych	Z tego urodzeń				Z tego zgonów w wieku				U w a g i			
			Kawalerów	Wdowców i rozwiedzionych		Ślubnych	Nieślubnych	Niżej 1-go roku	Od 1-go r. do 5 lat	Wyżej 5 lat	P ł o c i	P ł o c i	P ł o c i		P ł o c i		
			4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1	2	3															
	Dane liczbowe	należy podać oddzielnie dla każdej gminy, wchodzącej w zakres parafji.															
1																	
2																	
3																	
4																	
5																	
6																	
7																	
8																	

Zgodność powyższego z księgami stanu cywilnego stwierdzam
 własnoręcznym podpisem i przyłożeniem pieczęci.

Urzędnik stanu cywilnego;

I N S T R U K C J A

dla osób, podających informacje o małżeństwach, urodzeniach i zgonach.

Do nagłówka.

Po prawej stronie u góry arkusza podać należy wyznaczenie, dla którego jest przeznaczony Urząd stanu cywilnego, jego siedzibę,—oraz wyszczególnić nazwę gminy i powiatu,— w których się znajduje.

Do rubr. 2-ej.

Dla każdego miasta oraz każdej gminy wiejskiej,—wchodzących całkowicie lub częściowo w zakres urzędu stanu cywilnego, przeznaczony jest oddzielny wiersz (jeden z 8-iu). W wierszu tym pod rubrykami dalszemi należy wpisywać liczby, odnoszące się tylko do miasta lub gminy, wyszczególnionych w rubr. 2-ej. W rubryce 2-ej przy nazwie miasta, lub gminy, wchodzących częściowo tylko w zakres urzędu, należy dodać: (częściowo). Dat statystycznych, dotyczących osad, nie należy podawać oddzielnie, lecz włączać do dat, dotyczących gminy, w której osada się znajduje.

Do rubr. 3-ej.

Przy odnoszeniu małżeństw do poszczególnych gmin należy przestrzegać następujących prawideł: 1) jeżeli przyszli małżonkowie mieszkają oboje w obrębie urzędu stanu cywilnego, lecz w różnych gminach, to małżeństwo odnieść należy do tej gminy, w której mieszka przyszły małżonek; 2) jeżeli z przyszłych małżonków tylko jedno mieszka w obrębie urzędu stanu cywilnego, to małżeństwo odnieść należy do gminy, w której ta osoba zamieszkuje; 3) jeżeli wyjątkowo żadne z przyszłych małżonków nie mieszka w obrębie danego urzędu, to małżeństwo odnieść należy do gminy, w której znajduje się urząd stanu cywilnego.

Do rubr. 6-ej.

Wobec tego, że w rubryce 6-ej podana ma być ilość ogólna żywo narodzonych, więc nie należy tutaj wliczać zupełnie noworodków martwych.

Do rubr. 11-ej.

Noworodków martwych nie należy również wliczać do rubryki zgonów — w wykazie niniejszym urodzenia martwe pozostają nieuwzględnione.

Termin odesłania formularza wypełnionego.

Formularz wypełniony powinien być odesłany do Głównego Urzędu Statystycznego (Warszawa, Aleje Jerozolimskie № 80/80a) najpóźniej w ciągu dni 10 po otrzymaniu go.